

PV 226 / Psychologie – vybrané kapitoly z praktické psychologie

doc. PhDr. Jiří Dan, CSc.

Osnova přednášek.

Cílem předmětu je poskytnout posluchačům základní informace z vybraných disciplín vědecké psychologie pro usnadnění orientace v životních situacích se zaměřením na pracovní skupinu. Budou seznámeni s metodami řízení malých týmů. Získají zkušenost s metodami psychodiagnostickými a psychokorektivními, případně prožitkovými. Po absolvování kurzu budou rozpoznávat, kdy je vhodné a účelné obracet se na odborné psychology. Psychologie jim bude prezentována jako věda multiparadigmatická s kritickým přístupem ke svým poznatkům. U prezentovaných poznatků bude vždy uvedena metoda, kterými byly získány.

Osnova:

Psychologie jako humanitní empirická věda.

Metody racionálního poznání. Metody výzkumné. Metody sběru dat (diagnostické) a jejich zpracování, metody navozující změnu chování a prožívání. Výzkumná strategie kvantitativní, kvalitativní a smíšená. Kontrola kvality výzkumných zjištění. Rozdíl vědeckého poznání oproti jiným cestám poznávání Univerza.

Teorie, modely, předpoklady, zákony v psychologii. Psychologie kognitivní, hlubinná. Hierarchický model determinant lidského chování a prožívání.

Umělá inteligence a kognitivní psychologie.

Člověk v pracovní skupině.

Vnější a vnitřní motivy k pracovnímu výkonu. Psychická zátěž, nároky pracovního místa.

Efektivní vedení malé pracovní skupiny. Ovlivňování výkonu a chování ve skupině.

Vytváření vztahu k jednotlivým spolupracovníkům. Vedení rozhovoru se spolupracovníkem, nadřízeným, podřízeným.

Harmonie v týmu a její navození dle Maxe Lüschera.

Možnosti navození a udržení duševního zdraví v podmínkách pracoviště IT. Řešení sporů.

Psychické poruchy u spolupracovníků. Problematika osobnosti v normě a patologii. Možnosti ovlivnění a zacházení s jedinci vytvářejícími negativní atmosféru ve skupině.

Neurózy. Deprese, mánie, fobie. Tělesné symptomy jako psychická porucha. Poruchy příjmu jídla. Poruchy spánku. Poruchy pozornosti. Závislosti látkové a nelátkové. Psychotické poruchy včetně schizofrenie. Poruchy osobnosti. Reaktivní stavy. Pojem stres. Syndrom vyhoření (projevy, příčiny, možnosti prevence). Sebepoškozování. Suicidalita.

Významné změny chování z hlediska psychopatologie a možnosti jejich rozpoznání na pracovišti.

Poruchová komunikace v pracovní skupině. Problematika osobnosti v normě a patologii. Možnosti ovlivnění a zacházení s jedinci vytvářejícími negativní atmosféru ve skupině.

Kritické myšlení (vybrané aspekty). Odolnost vůči fake news a konspiračním teoriím.

Vliv nových médií na člověka.

Vliv aktivity Slunce na psychofyziologické charakteristiky člověka.

Model determinant akademického výkonu. Vztah mezi inteligencí zjišťovanou psychometrickými testy a školním výkonem.

Vývoj kognitivních schopností (inteligence), vývoj emoční, sociální a morální.

Diferenciální psychologie. 2 základní přístupy v diagnostice jednotlivce, dyády, skupiny. Přístup celostní (klinický). Přístup psychometrický. Metody testové, jejich klasifikace. Ukázky. Kritéria kvality testů a jejich kontrola.

Postupy k navození a udržení duševní rovnováhy.

Koncepce Libora Míčka, Maxe Lüschera, Ferdinanda Knoblocha.

Poradenský přístup navazující na psychoanalytickou tradici. Paradigma tzv. individuální psychologie, analytické psychologie C.G.Junga. Tzv. racionální přístup, metody behaviorální a kognitivně-behaviorální, přístup experienciální.

Metody sebepoznání. Chyby při vnímání druhých osob.

Změny paradigmatu ve vědách přírodovědných, technických a humanitních, resp. sociálních.

Vliv postmodernizmu. Vztah filozofie a psychologie.

Kritika psychologie ideologicky motivovaná (SSSR, USA), kritika oprávněná (Franz Breuer).

Vklad empirické psychologie do současných diskuzí o směřování naší civilizace:

Jiří Dan

15.8.2024

----oO----